

6. niedziela po Wielkanocy *Exaudi*

J 15,26-16,4

Tłumaczenie:

26 Kiedy przyjdzie Paraklet,

którego Ja pošę wam od Ojca,

Duch prawdy,

który od Ojca wychodzi,

ten-ów zaświadczy o mnie.

27 I wy zaś zaświadczacie,

bo (że) od początku ze mną jesteście.

1 Te-właśnie powiedziałem wam,

abyście nie zostali-zgorszeni.

2 Usuniętymi-z-synagogi uczynią was.

Lecz przychodzi pora,

aby każdy zabijający was uważał [że] służbę przynosi (ofiarowuje) Bogu.

3 I te-właśnie uczynią,

bo (że) nie poznali Ojca ani mnie

4 Lecz te-właśnie powiedziałem wam,

aby[ście] gdy przyjdzie pora ich,

przypominali (pamiętali) [o] nich,

bo (że) Ja powiedziałem wam.

Te-właśnie zaś wam z początku nie powiedziałem,

bo (że) z wami byłem.

Objaśnienia i uzupełnienia do tłumaczenia:

-26a: *parakletos* to w świeckim znaczeniu ktoś, kto pomaga w sądzie, interweniuje w sprawie, przemawia na korzyść lub w imieniu; Ducha Świętego, Ducha prawdy od Boga, który jest inny i tożsamy zarazem z Jezusem, określa tylko w tekstach tradycji janowej, por. 14,26; 16,7 oraz 1 J 2,1; u Pawła występuje rzeczownik *paraklesis* (np. Flp 2,1) też w kontekście

cierpienia i prześladowania; czasownik *parakalein* oznacza – prosić, błagać, zachęcać, wspierać, pytać

-26a i d; 2d i 4d – czasowniki w różnych czasach pochodzą od tego samego rdzenia *erchomai* – przychodzę, przybywam;

-27a: forma czasownika *martyreite* może wskazywać zarówno na tryb orzekający (Ind.), jak i rozkazujący (Imp.)

-27b, 3b, 4df – *hoti* zwykle jest spójnikiem wprowadzającym treść czasownika zdania głównego („że”, „tzn. że”), może być też wskazaniem przyczyny („bo”, „ponieważ”); zwykle tłumaczy się niekonsekwentnie; por. też poprzedzające 18c, 19c, 21b, 25c

-1b: *skandalizein* – tłumaczone zwykle jako „gorszyć”, w pierwotnym znaczeniu określało zastawianie pułapki, stawianie przeszkody, tak by ktoś się potknął; w NT w znaczeniu metaforycznym – przywieść do upadku, do grzechu; zaszokować, przerazić; w J jeszcze tylko w 6,61, gdzie ściśle wiąże się z niewiarą, odrzuceniem Jezusa i odejściem od niego – por. 6,60nn

-2a: *aposynagogos* – przymiotnik oznaczający kogoś, kto został oficjalnie ekskomunikowany ze wspólnoty synagogałnej, co oznaczało pozbawienie go wszelkich więzi zarówno religijnych, jak i społecznych

-2b i 4b: *hora* to raczej krótki przedział czasu, w którym coś się wydarza; też określenie 1/12 części dnia trwającego od wschodu do zachodu słońca; stąd tłumaczenie jako godzina; w J określa czasu zabicia (! por. 2c) Jezusa: 2,4; 7,30; 8,20; 12,23; 13,1 – „przyszła” oraz objawienie Boga w Jezusie: np. 1,39 4,21.23; 5,25.28 – „przychodzi”! 4,53

-2c: *proferein* – przynosić to termin techniczny na składanie ofiar i darów w świątyni;

-4b: zaimek „ich” raczej nie odnosi się do domyślnych „onych” z 3, lecz do „tych właśnie” z 4a

Refleksje:

Powracający w „pożegnalnych” wypowiedziach odchodzącego (por. np. 16, 5nn) Jezusa zaimek l.mn. neutrum *tauta* – „te-właśnie” wskazuje na wydarzenia, które dotyczą lub będą dotyczyć zbawczej ofiary Jezusa, ustanowionej dzięki niej nowej relacji ludzi z Bogiem, a także wzajemnych relacji uczniów pozostawionych niejako na pastwę wrogiego świata.

To właśnie nienawiść świata do tych, którzy uwierzyli w Chrystusa i – w przeciwieństwie do niego – poznali Boga w Jezusie (por. 15,21; 16,3b), jest nowym motywem w ostatniej mowie Jezusa (rozd. 13-17). Stoi w ostrym kontraście do miłości wzajemnej uczniów, która winna

być odbiciem miłości Ojca i Jezusa (15,9nn). Gdyby czytać od 15,17, widać, że zapowiedź przyjścia i świadectwa Parakleta, Ducha prawdy przerywa zapowiedzi tego, co spotka uczniów Jezusa.

Niedziela Exaudi, po Wniebowstąpieniu a przed Zesłaniem Ducha Świętego jest wołaniem człowieka o obecność Boga, który jest przy nim na wieki (14,16n), wybawia go od śmierci, chroni przed upadkiem, wspiera i uwalnia od lęku, także w godzinie śmierci. Ojciec – Syn – Duch Święty tworzą jedność, która nastawiona jest na pomaganie i miłość do człowieka, od którego oczekuje wiary – tzn. trwania w Jezusie, wierności (por. np. 15,4nn) i wzajemnej miłości.

Iwona Sławik